

P Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld

Doel

Het beschrijven van de omgang met (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld

Kwaliteitseisen

Huisartsenposten zijn redelijk anoniem voor de bezoekende patiënten en hierdoor zouden deze een uitnodigende plek kunnen zijn om mishandelde kinderen voor zorg aan te bieden. Daarnaast zijn huisartsenposten ook een centrale, en naast SEH's de enige plek, waar in avond- nacht- en weekenduren men zorg kan verkrijgen. De huisartsenpost bekleedt dus een unieke positie om aan signalering te doen van kindermishandeling.

Sinds juli 2013 zijn alle huisartsen verplicht om te werken met de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Hierin is via een stappenplan de handelswijze bij een vermoeden van kindermishandeling omschreven.

Wanneer de sociale omstandigheden acuut zorgelijk worden zal dit stappenplan snel resulteren in het doen van een melding bij Veilig Thuis en zo nodig een opname via de kinderarts of overdracht aan de Raad voor de Kinderbescherming.

Er is een huisarts aandachtsfunctionaris die tijdens kantooruren bereikbaar is voor collegiaal overleg (over niet acute gevallen). Daarnaast handelt de aandachtsfunctionaris de afwijkende SPUTOVAMO's af in samenwerking met de betrokken huisarts(en) en onderhoudt contacten met samenwerkingspartners (Veilig Thuis en ziekenhuizen uit de regio).

Hierbij is het belangrijk, dat de waarnemende huisarts zoveel mogelijk zelf contact zoekt met de eigen huisarts van patiënt (bijv. de volgende dag) of desgewenst met Veilig Thuis.

In 2023 is de KNMG-meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld herzien. Er zijn nu drie stappenplannen.

1. [Stappenplan\(vermoeden van\) Kindermishandeling en huiselijk geweld](#)
2. [Informatie verstrekken aan Veilig thuis, Raad voor kinderscherming of gecertificeerde instelling](#)
3. [Verstrekken van informatie aan politie/justitie](#)

Rechten van minderjarigen

- Vanaf 16 jaar beslissen zij zelfstandig en hebben een zelfstandig recht op informatie.
- Bij jongeren van 12 tot 16 jaar is de toestemming van de ouders/voogden en van de jongere zelf vereist
- Bij kinderen tot 12 jaar is de toestemming van de ouders/voogden vereist. Toestemming van het kind is niet nodig, maar deze heeft wel recht op informatie

Als ouder/voogd verdenking dader is, gaat zorg kind altijd voor.

KNMG meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Toepassing regeling

Stap 1 Meldcode: Onderzoek, signalen vastleggen

Bij elk kind jonger dan 18 jaar wordt in Topicus de kind check uitgevoerd (zie verslaglegging) en bij verdenking het SPUTOVAMO-formulier ingevuld. Bij minimaal 1

'nee', is het Sputovamo afwijkend en komt het bij de aandachtsfunctionaris terecht. De Sputovamo vervolg vragen geven structuur aan het vastleggen van de aanwijzingen bij letsel. Ook bij een vreemde reactie/interactie is het van belang de aanwijzingen zo precies mogelijk vast te leggen.

- Hebben ouders/verzorgers een bevredigende uitleg als er uitstel was naar het zoeken van hulp?
- Is het verhaal van de ouders/verzorgers consistent?
- Klopt de gebeurtenis met de aard en plaats van de klacht?
- Klopt de gebeurtenis met het uiterlijk van de klacht?
- Klopt de gebeurtenis met de oorzaak van de klacht?
- Klopt de getoonde reactie van kind/ouders/verzorgers en de interactie tussen hen?

Sputovamo vervolgvragen (bij minimaal 1 'nee'):

- Welk soort letsel (kneus/steek/verbranding/snijwond etc.)
- Welke plaats?
- Welke zijn de uiterlijke kenmerken (kleur etc.)
- Wanneer is het ongeval gebeurd? Hoeveel tijd geleden?
- Wat was de oorzaak van het letsel. Welke verklaring wordt gegeven? Klopt wat het kind zegt met wat de volwassenen zeggen?
- Wie was de veroorzaker van het letsel?
- Waren er anderen bij aanwezig? Wie?
- Welke maatregelen werden genomen door ouders
- Welke oude letsels zijn er te zien? Beschrijf ze aan de hand van SPUTOVAMO-richtlijnen

Stap 2 Meldcode: advies Veilig Thuis en bij voorkeur ook een (deskundig) collega

Veilig Thuis:(algemeen nummer 0800-2000)

Ook in avond, nacht en weekend is het mogelijk om advies te vragen aan Veilig Thuis. Dit is niet hetzelfde als een melding. Bij advies wordt geen onderzoek gestart, maar wordt door een vertrouwensarts met u meegedacht over de te zetten stappen in een anonieme casus.

Kinderarts: 24/7 te consulteren voor signalen

Stap 3 Meldcode: gesprek met betrokkenen (ouders/voogd)

- Bespreek je zorgen met de ouders zo concreet mogelijk;
- Bespreek het als een gezamenlijke zorg;
- Bagatelliseer de zorg niet;
- Beschuldig niet;
- Bespreek wat het met de ouders doet en wat ze van plan zijn na het consult;
- Benoem Veilig Thuis in het gesprek, en wat hun functie is.
- Leg in het waarneembericht vast wat er besproken is met de ouders/voogd.
- Bespreek tijdens consult op de HAP, dat er contact kan worden gezocht met huisarts om casus onder de aandacht te brengen door aandachtsfunctionaris of collega. Dit kan alleen met toestemming van ouder(s) met ouderlijk gezag.

In principe is Stap 3 van de Meldcode verplicht, met als uitzondering een situatie waarbij een dergelijk gesprek de veiligheid van het kind of de zorgverlener in gevaar brengt.

Stap 4 Meldcode: Zo nodig overleg met betrokken professionals

Zie stap 2. Stap 4 is geen verplichte stap en is in de HAP-setting vaak niet relevant, tenzij uit het gesprek met de ouders/voogd nieuwe informatie is gekomen die nog overlegd dient te worden alvorens een beslissing te nemen over het vervolgbeleid.

Stap 5 Meldcode: Kies het vervolgbeleid

Op basis van de verzamelde informatie bij voorgaande stappen, wordt de ernst van de situatie bepaald en een bijpassend vervolgbeleid gekozen:

- Ernstige mishandeling kan niet naar huis terug

Bij ernstige gevallen via de kinderarts een opname regelen. Wordt het kind niet opgenomen, maar kan het niet terug naar huis dan overdragen aan Veilig Thuis. Veilig Thuis zal het kind en de situatie komen beoordelen en de zaak verder regelen. De huisarts meldt in beide gevallen de situatie bij Veilig Thuis en legt de gegevens vast in het waarneembericht naar de eigen huisarts. Het Sputovamo bevat minimaal 1 'nee'.

- Duidelijke mishandeling opname niet noodzakelijk

Alle gegevens vastleggen in het waarneembericht aan de eigen huisarts. De dienstdoend huisarts neemt de eerstvolgende dag contact op met de eigen huisarts om de situatie over te dragen. De eigen huisarts beslist of hij/zij zelf hulp organiseert, of alsnog een melding doet bij Veilig Thuis. Het Sputovamo bevat minimaal 1 'nee'.

De aandachtsfunctionaris kan ook contact opnemen met de dienstdoend huisarts en eigen huisarts en meedenken over de volgende stappen. De aandachtsfunctionaris geeft terugkoppeling aan de dienstdoend huisarts over de uitkomst van zijn melding.

- 'Niet-pluis' gevoel

Alle gegevens vastleggen in het waarneembericht aan de eigen huisarts. Dit doen zowel triagist als huisarts. De dienstdoend huisarts neemt de eerstvolgende dag contact op met de eigen huisarts om de situatie over te dragen. De eigen huisarts beslist of hij/zij de situatie nog even monitort, zelf hulp organiseert, of alsnog een melding doet bij Veilig Thuis. Het Sputovamo bevat minimaal 1 'nee'.

Ook een zorgmelding door triagist zal door de aandachtsfunctionaris bekeken worden.

Indien geen eigen huisarts neemt de waarnemend huisarts contact op met veilig thuis.

Verslaglegging

Signalering Huiselijk Geweld / Ouderenmishandeling en Kindcheck ▼

i Is er bij dit contact een NP gevoel? Nee Ja/Misschien

Mijn signalen zijn 1000

Toelichting 1000

Vermoeden HOK bevestigd? Ja Nee Misschien

In Topicus, in eerste instantie door triagist bij vermoeden kan pluis/niet pluis worden aangegeven. Bij niet pluis (antwoord; ja/misschien) is het verplicht je gevoel te motiveren in het Mijn signalen zijn veld. Voor kinderen tot 18 jaar is de pluis/niet pluis vraag verplicht.

Als de triagist een niet pluis afgeeft (geldt voor volwassenen en kinderen) dan wordt door de arts het vermoeden mishandeling bevestigd of afgewezen. Bij kinderen (tot 18 jr) wordt bij een consult of visite altijd een aantal extra vragen gesteld. Het SPUTOVAMO is optioneel.

P

[Recept uitschrijven](#)

☐ KMH screening uitstellen

Met KMH-screening uitstellen (onder de "P") kan de pluis/niet pluis beantwoording worden uitgesteld (niet afgesteld!).

Signalering Kindermishandeling NP, B

Is er bij dit contact een NP gevoel? Nee Ja/Misschien

Mijn signalen zijn 984

te vaak gevallen

Letsel passend bij verhaal en leeftijd van het kind? Ja Nee

Ouders en kind: Passend gedrag en interactie? Ja Nee

TOP-TEEN-onderzoek gedaan? Ja Nee

SPUTOVAMO

Toelichting 1000

Vermoeden kindermishandeling bevestigd? Ja Nee Misschien

Vervolgstep

☒ Overdragen aan eigen huisarts

☐ Verwijzen Kinderarts

☐ Verwijzen SEH

☐ Melding Veilig Thuis

Voor de arts/VS samenhangende vragen beschrijven behorende bij het type casuïstiek in Topicus.

1. Wat zijn de zorgen?
2. Met wie heeft u overlegd? (Intern of Extern)
3. Is er overleg met Veilig thuis geweest?
4. Heeft u de ouders/verzorgers geïnformeerd dat de meldcode wordt ingevuld?

In Topicus zijn onderstaande mogelijkheden voor de huisarts om bij huiselijk geweld of ouderen mishandeling te documenteren.

Vermoeden HOK bevestigd? Ja Nee Misschien

Vervolgstep

☒ Overdragen aan eigen huisarts

☐ Verwijzen SEH

☐ Melding Veilig Thuis

Bij een bevestigd vermoeden mishandeling wordt een vervolgactie aangegeven. De huisarts moet zowel bij het waarneembericht als bij de aandachtsfunctionaris een vinkje zetten.

De eigen huisarts ontvangt een extra attentiesignaal in de zorgmail postbus. Deze contacten komen ook onder de aandacht van de aandacht functionaris. De waarnemend huisarts neemt contact op met de eigen huisarts.

Informatie aan patiënt en/of familie van patiënt

Mondeling:

- Aan verzorgers/ begeleiders de zorg zo concreet mogelijk bespreken.
- Bespreek het als een gezamenlijke zorg.
- Benoem Veilig Thuis, beschuldig niet.
- Geef de patiënt/ begeleiders/ ouders/ voogd; de folder Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld mee.
- Bespreek tijdens consult op de HAP, dat er contact kan worden gezocht met de eigen huisarts om de casus onder de aandacht te brengen bij aandachtsfunctionaris of collega. Dit kan alleen met toestemming van ouder(s) met ouderlijk gezag.
- Besprokene beschrijven in het EPD.

Denk aan eventuele **nazorg** (BOT/Peer support) triagisten/ medewerkers/ collega huisartsen/ AIOS

Tabel 1: werkdocument bij kindermishandeling op de HAP

Triagist: Laat patiënt komen Probeer woorden van patiënt te noteren (geen aannames) Kind check! Maakt zn. zorgmelding	Stap 1	Huisarts: Opnieuw objectiveren Kind check ICPC
WHA: overlegt opnieuw met collega, HA of Veilig Thuis Documentatie in dossier	Stap 2	zn. met expert van LECK of NFI/FARR
WHA: bespreekt zijn zorgen met ouders, noteert dit in dossier Sputovamo invullen! Bespreekt, dat eigen HA wordt geïnformeerd (bij voorkeur door WHA zelf, anders AF)	Stap 3	
Zn overleg betrokken professional	Stap 4	
WHA Weegt risico af Is er een vermoeden? Is er acute/structurele onveiligheid Ben ik in staat effectieve hulp te bieden Aanvaarden betrokken hulp Leidt hulp binnen een bepaalde termijn tot veiligheid/welzijn Documentatie in dossier	Stap 5 Verwijst naar eigen Ha Verwijst naar KA Verwijst naar CSG Organiseert hulp via VT	Melding VT

Informatie over deze werkinstructie of procedure:

Bij vragen of onduidelijkheden kun je terecht bij

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

@hotmail.com

5.1.2e

5.1.2e

@gmail.com

5.1.2e

5.1.2e

Vragen over de meldcode?

KNMG Artseninfolijn: 088-4404242 of 5.1.2e @fed.knmg.nl.

Veilig Thuis (Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling)

0800-2000, automatische doorschakeling naar eigen regio, 24 uur per dag bereikbaar
Chatfunctie, gratis en anoniem beschikbaar tijdens kantooruren.,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e